

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VII. Damnatur Athanasius. Appellat Constantinum, ob dolum, insidias, & vim hostium potiùs quàm iudicum. Constæntinus cognitionem suscipit, ut cognoscat de perverso illo iudij ordine. Ea cognitio ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

& in eo maximè differt à Donatistarum appellatione, quam idem religiosissimus Princeps meritò execratus est. de qua dicemus capite sequenti. Quæ explicatio, Novatorum quoque & aliorum aliquot opinionem refellet, qui iudicia canonica Principum imperio olim subiecta fuisse, hoc præcipuè argumento ducti, sibi persuadent.

V. Eusebiani & Meleriani, infensissimi Athanasij hostes, decantatam illam fabulam calicis fracti, altaris everfi, & Arsenij Episcopi ab Athanasio cæsi, in apertam accusationem vertunt; Synodum Tyriam à Constantino impetrant, quò se conferret ex Europa, Asia, Africa, & Ægypto sexaginta Episcopi à Principe ad arbitrium accuatorum delecti, qui criminum delatorum cognitionem susceperent. Quò misit etiam Princeps Dionysium Consularem, ut in synodo omnium rerum gerendarum Episcopos admoneret, atque animadversor esset & custos conservande æquabilitatis & ordinis. Concilium istud, quod partim ex Episcopis orthodoxis constabat, partim ex iis qui occultè Arrianam impietatem fovebant, omnem iudiciorum ordinem insuperhabuit. Etenim hostium Athanasij studii eò res provecata est, ut Episcopi quidam in Mareotidem Ægypti regionem delegarentur, qui testimonia exciperent de calice fracto & altari everfo. In quo quatuor peccata fuerant contra iudiciorum ordinem & juris naturalis præscriptum. Primum est, quòd à reiectione seu reculatione hostium suorum Athanasius exciderit. Secundum est, delegationem datam ab adversariis Athanasij, non verò ab integro Concilio. Tertium, delegatos fuisse suspectissimos homines, imò verò & apertissimos Athanasij hostes. Quartum, absente Athanasio, nec vocato, aut ejus Clericis, testimonia recepta fuisse ex *μαροπησ*. Itaque Episcopi Ægyptij libello hæc vitia synodo exponunt, obsecrântque ne delegationem illam, tam nefariè à paucis decretam, omnium sententia firment. Quotquot, inquit, ex toto grege suspectissimi erant, Mareoten delegarunt. Intra: Ceterum quia post sutelas suas, submisissosque suspectissimos homines, audivimus eos singulos vestrum ambientes, postulare vestram subscriptionem, ut omnium vestrum Concilio id actum videri possit; ideo & nos ista scribimus, oramûsque, ut suscepto Dei timore, indignantisque sine vestra auctoritate illos missos esse, quos ipsi voluerunt, abstineatis à subscriptione, ne quas ipsi sutelas consuunt, eas tanquam vobis auctoribus factas jactitent. Intra: Æquum certè erat, siquidem Legati Mareoten mittendi fuerant, nos quoque unà cum illis presido esse, ad hostes Ecclesie indicandos, peregrinûsque eliminan-

dos, ut purum istius rei scrutinium haberi possit. Sanè Dionysius Comes iniquo animo ferebat Legatos communi omnium sententia decretos non fuisse, ut patet ex ejus epistola ad Eusebianos: *Cum admonerem vestram bonitatem, Legatos communi suffragio & iudicio deligendos esse.*

VI. Quapropter Athanasius & Episcopi Ægyptij libello contestatorio (qui hodie in foro evocatorius diceretur) à Dionysio postulant ne calumniis consarcinatis det locum, utque negotium integrum Imperatori servet, ne infidiis ab Eusebians confictis innocentes premerentur. Vnde colligere licet, dolum, infidias, calumniam, & hostium, qui in illo Concilio iudices sedebant, gratiam, Athanasio & Ægyptiis occasionem dedisse ut iudicij ecclesiastici cognitionem ad Consulorium Principis transferrent. Hoc docebunt verba ipsa libelli Dionysio oblata: *Cum multarum videremus calumniarum consarcinationem, & ex consarcinationibus infidias Eusebii, Narcissi, Flacilli, Theognij, Maris, Theodori, & Patrophylî adversum nos, quos quia principio detrectantes rejicere non licuit, necessario ad hanc protestationem devenimus; præsertim cum animadvertimus multa ad gratiam Meletianorum, multa rursus ad insidias catholicae Ecclesie sub nostris criminibus agitari. Necessario ob id quoque hunc libellum tibi porrigimus, cum multis obsecrationibus, ut Dei metu in animo servato, qui imperium augustissimi & pientissimi Imperatoris Constantini tueretur, cognitionem causarum nostrarum ipsi augustissimo Imperatori reserves. Æquum est enim te ab Imperatore missum, negotium hoc integrum retinere.*

VII. Attamen insuperhabitis libellis contestatoriis, iudicium redditur in Athanasium absentem & inauditum, qui episcopali dignitate sententia Concilij Tyrij dejectus est. A qua sententia Constantinum appellavit, qui ejus causæ suscepit cognitionem, eò quòd Athanasius de vi sibi per insidias illata, adversus fas omne, conquerebatur. Cujus rei fidem facit rescriptum Constantini, quod extat apud Athanasium: *Ego quidem ignoro, inquit, quid sibi velint ista, que à vestra synodo pertumultum & tempestatem iudicata sunt. Mihi sanè videtur nescio quo pacto veritas per immodestiam opprimi, dum per vestram contentionem, quam invictam cupitis, ea que Deo placent non consideratis. Mox de Athanasio loquens: Magna libertate nihil aliud postularit, quam ut vos huc evocari juberem; quò nobis presentibus, que per vim passus esset, conqueri posset. Quod cum mihi æquum & temporibus meis congruum videretur, scripto vobis denuntiatum volui, ut quotquot synodum Tyri absolvissetis, sine omni tergiversatione ad Prætorium nostre clementiæ*

Epistola Constantini apud Baron. an. 334. f. 2.

Libellus Episc. Ægyptij apud Baron. an. 335.

Socrates l. 2. c. 11. Græco: *μαροπησ* τῶν ἐκείνων ἡρώδης ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἁγίας πόλεως ἐπέστειλεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῆς ἁγίας πόλεως ἵνα ἀποκριθῶσιν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς ἐπιτομῆς τῆς ἐκείνης.

Socrates l. 2. c. 11. Græco: *μαροπησ* τῶν ἐκείνων ἡρώδης ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἁγίας πόλεως ἐπέστειλεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῆς ἁγίας πόλεως ἵνα ἀποκριθῶσιν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς ἐπιτομῆς τῆς ἐκείνης.

Libellus contestatorij Dionysii Constantini oblati, apud Baron. l. 2. c. 11.

Theodorus l. 2. c. 11. Græco: *μαροπησ* τῶν ἐκείνων ἡρώδης ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἁγίας πόλεως ἐπέστειλεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῆς ἁγίας πόλεως ἵνα ἀποκριθῶσιν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς ἐπιτομῆς τῆς ἐκείνης.

Rescriptum Constantini apud Baron. l. 2. c. 11. Græco: *μαροπησ* τῶν ἐκείνων ἡρώδης ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἁγίας πόλεως ἐπέστειλεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῆς ἁγίας πόλεως ἵνα ἀποκριθῶσιν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς ἐπιτομῆς τῆς ἐκείνης.

1. non dicitur in hoc rescripto, quod per vim passus esset, conqueri posset. Quod cum mihi æquum & temporibus meis congruum videretur, scripto vobis denuntiatum volui, ut quotquot synodum Tyri absolvissetis, sine omni tergiversatione ad Prætorium nostre clementiæ

2. ad Prætorium nostre clementiæ

Janij 2m
Cm 1602/2001

Thod. l. 1. c. 31.
Soc. l. 2. c. 31.
620.

Thod. l. 1. c. 31.
Soc. l. 2. c. 31.
620.

conveniatis, re ipsa quantum severitatis integritatisque sit in vestris sententiis, coram meipso declaraturi. Attamen cognitionis istius eventus male cessit Athanasio per fraudes Eusebianorum, qui sententiæ suæ contra judiciorum ordinem lata viribus diffidentes, novam calumniam compingunt, scilicet minatum fuisse Athanasium, se cataplum seu frumentariam subvectionem, quæ classe Alexandrina Constantinopolim quorannis deferretur, interversurum, quod redemptis testibus cum Principi probassent, ejus judicio in Gallias relegatur. Meminerunt utriusque sententiæ Episcopi Orientis in epistola sua synodica, apud Hilarium: *In presentem Athanasium dignam pro criminibus sententiam dicunt. Propter quod Tyro fugiens, Imperatorem appellat. Audie etiam Imperator, qui interrogacione habita, omnia ejus flagitia recognoscens, sua illum sententia in exilium deportavit.* Ex Athanasij libellis, & rescripto Constantini, apertissimè constat Athanasium existimasse in his angustiis liberum esse afflicto subsidium tuitionis imperatoris implorare, & Principis partes esse ut perspiciat an vis ulla contra præscriptum legum & canonum illata sit.

de Nestorio. De causis criminalibus pronuntiaverat, quas Princeps evocaverat Constantinopolim. Idem Theodosius ordinem causarum præscripsit Concilio Ephesino 11. ut nullæ lites civiles agerentur ante quæstionem fidei. Insuper etiam Flavianum abstinere à judicio, & sedere inter reos, quamvis ordinario jure aliter fieri debuisset.

ACTORITAS Principum in aliis quoque judiciorum ecclesiasticorum articulis exercebatur, de quibus nunc agendum est: quamvis pleraque à nostris moribus sint aliena, atque ideo in usum deduci non possunt, quin aperte Sacerdotij & Imperij Concordia lædatur. Imperatores ergo Romani à Sacerdotibus interpellati, judices dare poterant, sed Clericos, qui de negotiis ecclesiasticis sententiam ferrent. Eam auctoritatem aperte Principibus asseruit Concilium Milevitanum secundum anno quadringentesimo decimo sexto, quod relatum est à Gratiano: *Placuit ut quicumque ab Imperatore cognitionem publicorum judiciorum petierit, honore proprio privetur. Si autem episcopale judicium ab Imperatore petierit, nihil ei obstit.* Vfus istius auctoritatis manavit à Constantino in causa Cæciliani Carthaginensis Episcopi, qui per summam injuriam à septuaginta Episcopis Donati schismate infectis damnatus, Ecclesiam retinebat. Qua de re conquesti sunt Donatistæ Anulino Proconsuli Africa, impendiò postulantes ut fasciculum in aluta signatum cum libello sibi oblato ad sacrum Comitatum dirigeret. Constantinus juris religiosissimus Princeps cognitionem criminis ecclesiastici (de traditione enim librorum sacrorum agebatur) adversus Episcopum suscipere noluit. Sed Donatistis acriter ea de re objurgatis, & Episcopos à Gallia, ubi Princeps tunc morabatur, sibi judices dari postulantes, eò quòd Africana judicia per contentiones partium suspecta essent, Princeps pacis ecclesiasticæ studiosissimus tres Galliarum Episcopos, Maternum Agrippinensem, Reticium Augustodunensem, & Marinum Arelarensem delegavit, qui unà cum Melchiade Romano Pontifice litem dijudicarent. Nec enim causa illa generalis, quæ totius Ecclesiæ communionem perturbabat, absque Romano Pontifice rite definiri poterat. Meminerunt Eusebius, Optatus, & B. Augustinus hujus delegationis; cujus sunt hæc verba in epistola ad Melchiadem: *Vsum est mihi ut idem Cæcilianus cum decem Episcopis qui illum reum facere videantur, & decem alijs quos ipse sue liti dyudicationi necessarios existimaverit, Romam navigio trajiciat: ut ibi coram vobis, Reticio etiam, & Materno, & Marino collegis vestris, quos ea de causa Romam maturare jusserim,*

C A P V T III.

Synopsis.

I. Auctoritas Principum Romanorum in plerisque capitibus judiciorum ecclesiasticorum expenditur. Dabant judices, sed Clericos, in causis ecclesiasticis, è Concilio Milevitano, & è delegatione trium Episcoporum Gallie in negotio Donatistarum à Constantino facta, qui unà cum Melchiade de Cæciliano judicium ferrent. Ex illa delegatione Augustinus probat contra Donatistas, judicium illud non fuisse usurpatum.

II. Eadem judices dandi potestas probatur è Concilio Chalcedonensi.

III. Episcopis delegatis auctoritatem dabant judicandi eos qui alias sibi subditi non essent, è Cyrillo Alexandrino.

IV. Metropolitanis aut Patriarcha suspecto, ab una provincia judicium transferrebat in aliam; è Concilio Berytensi, quod relatum est in Chalcedonensi.

V. Synodis à se indistinctis præscribebant judiciorum ordinem. Quod docetur aliquot exemplis. Theodosius irritum declaravit Concilium Ephesinum, quòd sine præscripto à Principe in modo procedendi excessisset. Cause tamen cognitionem integram reliquit Concilio.

VI. Synodus Ephesina conqueritur, non de incompetencia Principis, sed de obreptione; quam Legatis missis ostenderunt. Discussio, an ordo retentus esset à Concilio, fieri poterat in Consistorio, ut sententur Orientales. Negotio discussio, Theodosius confirmat Acta Synodi Ephesina, quæ antea resciderat.

VII. Explicatur in quo fines præscripto à Theodosio excessisset Concilium Ephesinum. Absente Ioanne Antiocheno & legato Principis, judicium habuerat

vide lib. 2. cap. 7.
5. 2.

vide lib. 5. cap. 111.